

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА (ОСВІТНЬО-НАУКОВА) ПРОГРАМА

«Соціологія»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: першого (бакалаврського) рівня

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 054 Соціологія

КВАЛІФІКАЦІЯ: бакалавр із соціології

Освітню програму введено в дію:
рішенням вченої ради Харківського
національного аграрного університету
ім. В.В. Докучаєва

від « 01 » 09 2019
протокол № 3 від « 27 » березня 2019

Освітня програма продовжує реалізацію
відповідно до наказу МОН України №689 від
18.06.2021 р. «Про утворення Державного
біотехнологічного університету»
та наказу ДБТУ «Про продовження реалізації
освітніх програм» №198 від 22.11.2021 р.

В.о. ректора _____ /Руслан ТИХОНЧЕНКО/

Харків – 2019

ЛИСТ - ПОГОДЖЕННЯ

**освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності № 054 Соціологія**

галузі знань № 05 Соціальні та поведінкові науки

Голова вченої ради факультету
професор ХНАУ
(протокол № 4 від 20.11.2019 р.)

_____ М.М. Ведмідь

Завідувач кафедри
професор ХНАУ
(протокол № 4 від 20.11.2019 р..)

_____ А.І. Кравцов

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми),
Канд. філос. наук,
доктор філософії

_____ О.М. Довбня

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Завідувач кафедри філософії, історичних і соціальних дисциплін, кандидат історичних наук, доцент, професор ХНАУ Кравцов Анатолій Іванович
2. Доцент кафедри філософії, історичних і соціальних дисциплін, кандидат філософських наук, доктор філософії Довбня Олена Миколаївна
3. Доцент кафедри філософії, історичних і соціальних дисциплін, кандидат соціологічних наук Недогонов Дмитро Володимирович
4. Професор кафедри філософії, історичних і соціальних дисциплін, доктор філософських наук Заздравнова Ольга Іванівна

1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності № 054 Соціологія

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва Факультет лісового господарства Кафедра філософії, історичних і соціальних дисциплін
Ступінь вищої освіти і назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти Кваліфікація: бакалавр із соціології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Соціологія»
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	<u>Назва організації</u> : Акредитаційна комісія Міністерства освіти і науки України <u>Країна</u> : Україна
Цикл/рівень	Закон України «Про вищу освіту» – перший (бакалаврський) рівень НРК України – 6 рівень, PQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень
Передумови	Наявність повної середньої освіти; наявність ступеня молодшого бакалавра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2019 – 2023 рр.
Інтернет - адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knau.kharkov.ua
2. Мета освітньої програми	
Підготовка кваліфікованих фахівців (бакалаврів) із соціології, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками проведення соціологічних досліджень на регіональному, національному та глобальному рівнях. Здійснення соціологічного супроводу управління соціально-економічними процесами в організаціях та соціологічного забезпечення управлінських рішень, соц. діагностики	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань 054 Соціологія. Спеціальність 05 Соціальні та поведінкові науки. Програма передбачає 240 кредитів ЄКТС, із яких 180 кредитів обов'язкові навчальні дисципліни (45 кредитів – цикл загальної підготовки 135 кредитів – цикл професійної

<p>(галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>підготовки). Ще 60 кредитів ЄКТС (25%) передбачено на блок дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти. Блок дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти складається із циклу загальної підготовки (25 кредитів) і циклу професійної підготовки (35 кредитів). Таким чином, обсяг освітньої програми на забезпечення спеціальних (фахових) компетентностей зі спеціальності становить 75 %.</p> <p>Навчальна виробнича практика з обробки й аналізу соціологічної інформації становить 19 кредитів (8%), випускна підготовка кваліфікаційної роботи бакалавра 10 кредитів (4%).</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма для бакалаврів. Освітня, прикладна.</p> <p>Програма базується на загальних та спеціальних наукових положеннях і результатах сучасних наукових соціологічних досліджень, пов'язаних з реалізацією програм світового та національного освітньо-наукового соціологічного простору, розвитку соціологічної дослідницької діяльності з вивчення суспільних проблем, особливо в сільській місцевості. Програма пропонує використання в навчальному процесі сучасних світових та вітчизняних соціологічних наукових здобутків і застосування їх у практичній діяльності. Особливої цінності отримані знання набувають в умовах трансформаційних перетворень, пов'язаних із процесами глобалізації та євроінтеграції. Дисципліни та модулі, включені до програми, орієнтовані на актуальні напрями, у рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Спеціальна освіта і професійна підготовка в галузі соціологічних знань. Акцент робиться на здобутті навичок та знань щодо здатності аналізувати соціально значущі проблеми і процеси, використовувати професійну інформацію, застосовувати професійні профільні знання і набуті компетентності з основ соціологічної теорії та методів соціологічного дослідження, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти і кар'єрного зростання.</p> <p>Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку соціологічних знань та ефективно відтворювати їх на практиці для підвищення ефективності модернізаційних процесів на основі оперативного і прогностичного соціологічного аналізу, розробки відповідних практичних рекомендацій.</p> <p>Ключові слова: теорія та історія соціології, методологія та методи соціологічних досліджень, соціальні структури і соціальні відносини, соціологія управління, аграрна соціологія, соціологія праці та зайнятості, соціальна діагностика</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма розвиває перспективи практичного опанування навичок вивчення соціального, економічного, культурного та</p>

	<p>політичного стану суспільства, закономірностей і тенденцій його розвитку соціологічними методами. Об'єктами професійної діяльності є соціальні процеси, соціальні відносини та соціальні структури на мезо-, макро- і мікрорівнях соціологічного знання; соціальна взаємодія, суспільна свідомість, а також результати і способи впливу на соціальне середовище.</p> <p>Виконується в активному дослідницькому середовищі. Окремі модулі програми можуть викладатися англійською мовою.</p> <p>Практична складова освітньої програми становить 19 кредитів ЄКТС (8%) і включає 10 кредитів навчальних практик і 9 кредитів виробничої практики.</p>
4. Придатність випускників працевлаштування та подальшого навчання	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p><i>Посади, які можуть обіймати випускники згідно з класифікатором професій України:</i></p> <p>2446.2 – Соціальний працівник 2446.2 – Соціальний аудитор 2442.2 – Соціолог 2446.2 – Фахівець із соціальної роботи 2442.2 – Соціолог з ефективності покарання правопорушників 2442.2 – Соціолог промисловий 2442.2 – Соціолог-кримінолог 2443.2 – Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях) 2419.2 – Консультант з маркетингу 2419.3 – Спеціаліст державної служби 2419.3 – Спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби 1229.3 – Директор центру соціальних служб для молоді 1232 – Головний соціолог 1232 – Начальник відділу соціального розвитку 1236 – Начальник центру (обчислювального, інформаційно-обчислювального) 1476.1 – Менеджер (управитель) з реклами 1483 – Менеджер (управитель) у соціальній сфері 2340 – Педагог соціальний 4144 – Офісний службовець (документознавство) 5133 – Соціальний робітник 2424 – Старший інспектор з особливих доручень (пенітенціарна система) 4113 – Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення</p> <p><i>Місце працевлаштування:</i> аналітичні соціологічні центри та консалтингові компанії, державні та регіональні органи</p>

	влади, public relations (зв'язки з громадськістю) і реклама, кадрові служби, маркетингові відділи підприємств, ЗМІ та видавничій бізнес.
Подальше навчання	Здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем НРК України – 7 рівень, PQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7рівень. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та навчання	
Викладання та навчання	<p>Лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття, колоквиуми; самостійна робота здобувача вищої освіти з навчальною (підручники, посібники, конспекти тощо) і спеціальною науковою літературою та відповідним програмним забезпеченням.</p> <p>Консультації з викладачами, семінари; виконання робіт зі збирання, аналізу та спеціальної обробки даних та інших індивідуальних завдань; проходження практик на підприємствах галузі; виконання дипломної роботи.</p>
Оцінювання	<p>Освітня складова програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-професійної програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій і дистанційній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p>Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/заліку проводиться в письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>Поточні та модульні контрольні роботи, заліки, екзамени, звіти про практики, дипломні роботи тощо.</p> <p>Науково-практична складова програми. Оцінювання наукової діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється на основі аналізу кількісних та якісних показників виконання вимог змістових модулів з кожної дисципліни та практики.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері соціології як у процесі навчання, так і в професійній діяльності, що передбачає використання сучасних соціологічних теорій та застосування науково обґрунтованих методик і методів аналітичної роботи з соціальною інформацією для опису і пояснення соціальної дійсності та розуміння закономірностей соціальних взаємодій.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності. 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні і професійній діяльності. 3. Здатність застосовувати на практиці навички

	<p>міжособистісної взаємодії та спілкування з представниками інших професійних груп і громадськості.</p> <p>4. Здатність до аналізу та синтезу інформації з різних джерел на основі логічних аргументів і перевірених фактів</p> <p>5. Здатність до абстрактного і конкретного мислення, аналізу та синтезу інформації в соціології.</p> <p>6. Здатність до аргументованого представлення власної думки, компетентної і толерантної дискусії з її опонентами.</p> <p>7. Здатність спілкуватися державною мовою та іноземною (ними) мовою (мовами).</p> <p>8. Здатність працювати в міжнародному контексті, зокрема читати професійну літературу, писати й спілкуватися англійською або іншими іноземними мовами.</p> <p>9. Здатність працювати з інформацією з використанням новітніх інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>10. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.</p> <p>11. Здатність працювати як автономно, так і в команді.</p> <p>12. Здатність до сприйняття культури та звичаїв інших країн і народів, толерантного ставлення до національних, расових, конфесійних відмінностей, здібність до міжкультурних комунікацій у сфері соціологічних взаємодій.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності</p>	<p>1. Володіння базовими світоглядними надбаннями сучасної соціології.</p> <p>2. Здатність застосовувати соціологічні поняття, концепції, теорії та методи для аналізу й інтерпретації соціальних явищ і процесів, соціальних проблем та конфліктів в Україні та світі у їх сучасному та/або історичному контексті.</p> <p>3. Здатність виявляти й аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому, їхні чинники та можливі наслідки.</p> <p>4. Здатність розробити програму соціологічного дослідження.</p> <p>5. Здатність до самостійного пошуку та критичного опрацювання, аналізу й узагальнення соціальної інформації з різних джерел.</p> <p>6. Здатність використовувати соціальну інформацію у власному дослідженні.</p> <p>7. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</p> <p>8. Здатність готувати та здійснювати презентацію результатів досліджень.</p> <p>9. Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.</p> <p>10. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм</p>

	професійної етики соціолога.
7. Програмні результати навчання	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати набуті знання на практиці. 2. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною й іноземною мовами, фахово використовувати соціологічну термінологію. 3. Володіти навичками самоаналізу, бути критичним і самокритичним в оцінках результатів власної професійної діяльності. 4. Демонструвати навички індивідуальної та командної роботи в процесі вирішення фахових завдань. 5. Публічно презентувати результати власних досліджень. 6. Демонструвати належний рівень теоретичних знань і навички їх застосування для аналізу соціальних проблем соціуму на національному та міжнародному рівнях. 7. Досліджувати сучасні соціальні процеси і явища з використанням новітніх методів соціологічного аналізу. 8. Проводити соціальну експертизу, моніторинг та оцінювання соціальних проектів і програм. 9. Володіти соціолого-математичними методами аналізу соціальної інформації. 10. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші матеріали за результатами соціологічних досліджень соціальних проблем сучасного суспільства. 11. Збирати й аналізувати соціальну інформацію; обґрунтовувати управлінські рішення. 12. Проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність в команді або індивідуально. 13. Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, відкритості до нових знань. 14. Використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології під час ділового спілкування; обміну інформацією, збирання, аналізу, обробки та інтерпретації даних і візуального представлення результатів дослідницької діяльності. 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально, додержуватися принципів професійної етики соціолога. 16. Уміти проектувати, планувати і проводити дослідження; розробляти їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	100% науково-педагогічних працівників, залучених до викладання дисциплін освітньої програми, мають наукові ступені та/або вчені звання, із них 18% – наукові ступені доктора наук або вчені звання професора, є визнаними професіоналами з досвідом практичної роботи за фахом.

Матеріально-технічне забезпечення	Використання сучасного лабораторного та навчального технологічного устаткування, програмно-інформаційного забезпечення.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання навчального середовища Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва й авторських розробок науково-педагогічних працівників університету.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Харківським національним аграрним університетом ім. В.В. Докучаєва та вищими навчальними закладами і науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках міжнародних програм на основі двосторонніх договорів між Харківським національним аграрним університетом ім. В.В. Докучаєва та вищими навчальними закладами і науковими установами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови, з викладанням дисциплін англійською та українською мовами.
10. Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонент	<p>Розподіл змісту освітньої програми за групами освітніх компонент і циклами підготовки подано в п. 2.</p> <p>Перелік освітніх компонент освітньо-професійної програми подано в п. 3.</p> <p>Матрицю відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньо-професійної програми подано в п. 4.</p> <p>Матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами освітньо-професійної програми подано в п. 5.</p> <p>Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти подано в розділі IV.</p>

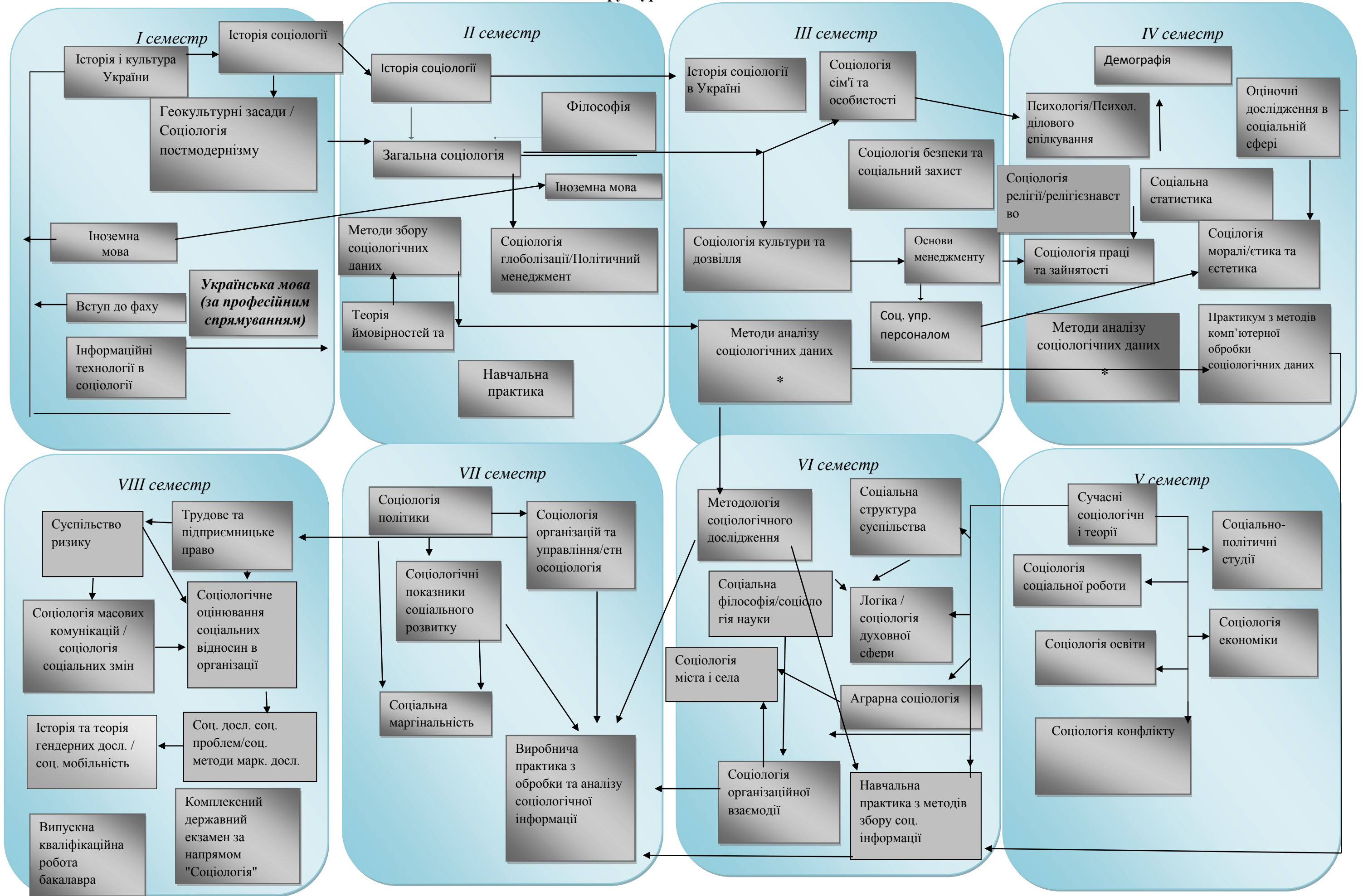
**2. Перелік компонент освітньо-професійної /
наукової програми та їх логічна послідовність**
2.1 Перелік компонент ОП

Код з/п	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Курс	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП				
Обов'язкові навчальні дисципліни				
1. Цикл загальної підготовки				
ОК 1.01	Історія і культура України	1	5	екзамен
ОК 1.02	Філософія	1	4	екзамен
ОК 1.03	Українська мова	1	3	екзамен
ОК 1.04	Теорія ймовірностей та математична статистика	1	3	екзамен
ОК 1.05	Іноземна мова	1	12	екзамен, залік
ОК 1.06	Інформаційні технології в соціології	1	4	екзамен
ОК 1.07	Демографія	2	3	залік
ОК 1.08	Соціальна статистика	2	4	екзамен
ОК 1.09	Основи менеджменту	2	4	екзамен
ОК 1.10	Трудове та підприємницьке право	4	3	залік
Разом за циклом загальної підготовки			45	
2. Цикл професійної підготовки				
ОК 2.01	Вступ до фаху	1	4	екзамен
ОК 2.02	Загальна соціологія	1	4	залік
ОК 2.03	Історія соціології (всього)	1	9	екзамен, залік
ОК 2.04	Методи збору соціологічних даних (всього)	1	6	екзамен
ОК 2.05	Соціологія управління персоналом	2	3	екзамен
ОК 2.06	Соціологія культури та дозвілля	2	5	екзамен
ОК 2.07	Методи аналізу соціологічних даних (всього)	2	8	екзамен, залік
ОК 2.08	Оціночні дослідження в соціальній сфері	2	4	екзамен
ОК 2.09	Соціологія сім'ї та особистості	2	4	екзамен
ОК 2.10	Історія соціології в Україні	2	4	екзамен
ОК 2.11	Практикум з комп'ютерної обробки соціологічних даних	2	4	залік
ОК 2.12	Сучасні соціологічні теорії	3	6	екзамен
ОК 2.13	Соціально-політичні студії	3	4	екзамен
ОК 2.14	Соціологія економіки	3	4	екзамен
ОК 2.15	Соціальна структура суспільства	3	5	екзамен
ОК 2.16	Методологія соціологічного дослідження	3	5	екзамен
ОК 2.17	Соціологія освіти	3	4	екзамен
ОК 2.18	Соціологія міста і села	3	4	екзамен
ОК 2.19	Соціологія організаційної взаємодії	3	4	екзамен
ОК 2.20	Навчальна практика з методів збору соціологічної інформації	3	6	
ОК 2.21	Соціальна маргінальність	4	5	екзамен
ОК 2.22	Соціологія політики	4	5	екзамен
ОК 2.23	Соціологічне оцінювання соціальних відносин в організації	4	5	екзамен
ОК 2.24	Суспільство ризику	4	4	екзамен
ОК 2.25	Виробнича практика з обробки і аналізу соціологічної інформації	4	9	
ОК 2.26	Випускна кваліфікаційна робота бакалавра /	4	10	

	Комплексний державний екзамен за напрямом "Соціологія"			
Разом за циклом професійної підготовки			135	
Разом за обов'язковими компонентами			180	
Вибіркові компоненти ОП				
1. Цикл загальної підготовки				
ВК 1.01	Геокультурні засади соціології / Соціологія постмодернізму	1	3	залік
ВК 1.02	Політичний менеджмент / Соціологія глобалізації	1	3	залік
ВК 1.03	Соціальна безпека та соціальний захист / Соціальна антропологія	2	4	залік
ВК 1.04	Релігієзнавство / Соціологія релігії та реліг. проц.	2	3	залік
ВК 1.05	Психологія / Психологія ділового спілкування	2	3	залік
ВК 1.06	Логіка / Соціологія духовної сфери	3	3	залік
ВК 1.07	Соціальна філософія / Соціологія науки	3	3	залік
ВК 1.08	Історія та теорія гендерних досліджень / Соціальна мобільність в сучасному суспільстві	4	3	залік
1. Цикл професійної підготовки				
ВК 2.01	Соціологія моралі / Етика та естетика	2	3	залік
ВК 2.02	Соціологія праці та зайнятості / Соціологія молоді	2	4	залік
ВК 2.03	Соціологія соціальної роботи / Соціологія реклами	3	4	залік
ВК 2.04	Соціологія конфлікту / Соціологія громадської думки	3	4	залік
ВК 2.05	Аграрна соціологія / Соціальна екологія	3	4	залік
ВК 2.06	Соціологічні показники соціального розвитку / Міжнародні відносини та світова політика	4	4	залік
ВК 2.07	Соціологія організацій та управління / Етносоціологія	4	4	залік
ВК 2.08	Соціологія масових комунікацій / Соціологія соціальних змін	4	4	залік
ВК 2.09	Соціологічні дослідження соц. проблем / Соц методи маркетингових досліджень	4	4	залік
Разом за циклом професійної підготовки			60	
Разом за вибірковими компонентами			180	
Разом за обов'язковими і вибірковими компонентами			240	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми			240	

*Дисципліни за вибором здобувачами вищої освіти

2.2 Структурно-логічна схема ОП

*Дисципліни за вибором здобувачами вищої освіти

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ БАКАЛАВРА

Курси та семестри академічної підготовки

I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8

1. Обов'язкові компоненти

1.1. Дисципліни циклу загальної підготовки

Іноземна мова (6 кр. ЄКТС)	Теорія ймовірностей та математична статистика (3 кр. ЄКТС)	Основи менеджменту (4 кр. ЄКТС)	Демографія (3 кр. ЄКТС)				Трудове та підприємницьке право (3 кр. ЄКТС)
Історія і культура України (5 кр. ЄКТС)	Іноземна мова (6 кр. ЄКТС)		Соціальна статистика (4 кр. ЄКТС)				
Українська мова (за про- фесійним спрямуванням) (3 кр. ЄКТС)	Філософія (4 кр. ЄКТС)						

1.2. Дисципліни циклу професійної підготовки

Інформаційні технології в соціології (4 кр. ЄКТС)	Загальна соціологія (4 кр. ЄКТС)	Соціологія культури та дозвілля (1-й семестр) (5 кр. ЄКТС)	Методи аналізу соціологічних даних (2-й семестр) (4 кр. ЄКТС)	Сучасні соціологічні теорії (6 кр. ЄКТС)	Методологія соціологічного дослідження (5 кр. ЄКТС)	Соціальна маргінальність (5 кр. ЄКТС)	Соціологічне оцінювання соц. відносин в організації (5 кр. ЄКТС)
Історія соціології (1-й семестр) (4 кр. ЄКТС)	Історія соціології (2-й семестр) (5 кр. ЄКТС)	Методи аналізу соціологічних даних (1-й семестр) (4 кр. ЄКТС)	Оціночні дослідження в соціальной сфері (2-й семестр) (4 кр. ЄКТС)	Соціально-політичні студії (4 кр. ЄКТС)	Соціальна структура суспільства (5 кр. ЄКТС)	Соціологія політики (5 кр. ЄКТС)	Суспільство ризику (4 кр. ЄКТС)
Вступ до фаху (4 кр. ЄКТС)	Методи збору соціологічних даних (6 кр. ЄКТС)	Соціологія управління персоналом (1-й семестр) (3 кр. ЄКТС)		Соціологія економіки (4 кр. ЄКТС)	Соціологія міста і села (4 кр. ЄКТС)		
		Соціологія сім'ї та особистості (1-й семестр) (4 кр. ЄКТС)		Соціологія освіти (4 кр. ЄКТС)	Соціологія організаційної взаємодії (4 кр. ЄКТС)		
		Історія соціологія в Україні (1-й семестр) (4 кр. ЄКТС)					

Практична підготовка

			Практикум з методів комп'ютерної обробки соціологічних даних (4 кр. ЄКТС)		Навчальна практика з методів збору соціологічної інформації 6 кр. ЄКТС)	Виробнича практика з обробки та аналізу соціологічної інформації (9 кр. ЄКТС)	
--	--	--	--	--	--	--	--

Випускна
кваліфікаційна робота
бакалавра
(10 кр. ЄКТС)

2. Вибіркові компоненти

2.1. Дисципліни циклу загальної підготовки

Геокультурні засади соціології/ Соціологія постмодернізму (3 кр.ЄКТС)	Соціологія глобалізації / Політичний менеджмент (3 кр.ЄКТС)	Соціальна безпека та соціальний захист / Соціальна антропологія (4 кр. ЄКТС)	Релігієзнавство / Соціологія релігії та релігійних процесів (3 кр.ЄКТС)		Логіка / Соціологія духовної сфери (3 кр.ЄКТС)		Історія та теорія гендерних дослідж. / Соц. мобільність в сучасному суспільстві
--	---	---	--	--	--	--	--

							(3 кр.ЄКТС)
			Психологія / Психологія ділового спілкування (3 кр.ЄКТС)		Соціологія філософії / Соціологія науки (3 кр.ЄКТС)		
2.2. Дисципліни циклу професійної підготовки							
			Соціологія моралі / Етика та естетика (3 кр.ЄКТС)	Соціологія соціальної роботи / Соціологія реклами (4 кр. ЄКТС)	Соціологія організаційної взаємодії (4 кр. ЄКТС)	Соціологічні показники соціального розвитку / Міжнародні відносини та світова політика (4 кр. ЄКТС)	Соціологія масових комунікацій / Соціологія соц. змін (4 кр. ЄКТС)
			Соціологія праці та зайнятості / соціологія молоді (4 кр. ЄКТС)	Соціологія конфлікту / Соціологія громадської думки (4 кр. ЄКТС)	Аграрна соціологія / Соціальна екологія (4 кр. ЄКТС)	Соціологія організації та управління / Етносоціологія (4 кр. ЄКТС)	Соціологічні дослідження соц. Проблем / Соціологічні методи маркетингових досліджень (4 кр. ЄКТС)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми за спеціальності № 054 Соціологія проводиться у формі захисту дипломної роботи і закінчується видачею документа встановленого зразка про присудження їм ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації «бакалавр соціолог».

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестацію проводять відкрито і гласно (публічно). Здобувачі вищої освіти й інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та / або відео- фіксацію процесу атестації.

Атестацію осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснює Екзаменаційна комісія, що затверджується наказом ректора Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва щороку.

Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра зі спеціальності № 054 Соціологія, проходить у формі захисту дипломної роботи.

Дипломна робота є підсумковою роботою з актуальних питань та проблем, що стосуються розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності соціолога. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень кваліфікації випускника, його володіння теоретичними знаннями та практичними навичками.

Дипломна робота є завершальним етапом підготовки бакалаврів і засобом підсумкової атестації.

Університет на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно засвоїла освітньо-професійну програму, ступінь бакалавра та присвоює відповідну кваліфікацію. Здобувачу вищої освіти видають диплом бакалавра встановленого зразка.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	Загальні компетентності																						
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	
OK 1.01						+															+		
OK 1.02			+		+	+																	
OK 1.03	+																+					+	
OK 1.04	+					+																	
OK 1.05	+											+											
OK 1.06		+															+				+	+	
OK 1.07			+		+	+																	
OK 1.08	+	+								+						+					+		
OK 1.09		+	+								+												+
OK 1.10			+				+								+								+
OK 2.01	+	+			+					+		+	+										
OK 2.02	+	+						+				+	+				+			+			
OK 2.03		+						+	+							+					+		
OK 2.04		+								+			+								+	+	+
OK 2.05	+	+	+			+	+	+		+	+									+			+
OK 2.06	+	+		+						+					+		+						
OK 2.07		+											+								+	+	
OK 2.08	+	+		+	+			+		+						+						+	
OK 2.09	+	+		+						+					+		+						
OK 2.10		+						+	+							+					+		
OK 2.11	+	+						+			+		+							+		+	+
OK 2.12	+	+						+				+					+			+		+	+
OK 2.13		+										+				+					+		
OK 2.14		+						+			+	+	+	+				+	+			+	
OK 2.15		+									+	+		+						+			
OK 2.16		+								+			+								+		

OK 2.17	+	+						+						+		+			+	+	+	+
OK 2.18			+	+			+							+		+					+	
OK 2.19	+		+			+				+									+		+	
OK 2.20	+	+						+			+		+						+		+	+
OK 2.21	+	+					+		+					+	+				+			
OK 2.22		+										+	+					+				
OK 2.23		+	+		+	+								+	+			+		+		
OK 2.24	+		+	+		+				+					+				+			+
OK 2.25		+							+			+			+					+		
OK 2.26	+	+						+					+			+					+	
BK 1.01		+		+			+	+		+		+	+				+					
BK 1.02		+						+		+		+		+					+		+	+
BK 1.03	+	+						+					+						+		+	
BK 1.04	+	+						+		+	+	+							+		+	+
BK 1.05		+	+			+			+			+							+			+
BK 1.06			+	+	+			+	+		+		+	+					+		+	+
BK 1.07	+						+			+					+		+				+	
BK 1.08		+			+			+					+			+		+	+	+		+
BK 2.01	+		+					+			+	+					+	+			+	
BK 2.02	+	+						+					+						+		+	+
BK 2.03	+	+						+											+		+	
BK 2.04	+	+						+			+		+						+		+	+
BK 2.05	+	+						+			+		+						+		+	+
BK 2.06				+	+		+	+	+	+		+		+	+		+			+		
BK 2.07	+	+		+				+		+	+		+		+		+		+		+	+
BK 2.08	+	+						+			+		+						+		+	+
BK 2.09		+								+			+			+				+	+	

OK 2.16				+	+											
OK 2.17										+	+	+	+			
OK 2.18								+		+						+
OK 2.19		+				+		+			+					
OK 2.20				+	+					+	+	+	+			
OK 2.21			+			+				+						
OK 2.22						+	+									
OK 2.23			+	+		+		+			+					
OK 2.24		+	+				+				+			+	+	
OK 2.25								+		+	+	+	+			
OK 2.26				+	+					+	+	+	+	+		
BK 1.01					+	+	+									
BK 1.02					+	+	+	+		+						
BK 1.03										+	+	+	+			
BK 1.04					+					+	+	+	+			
BK 1.05	+		+	+	+	+						+		+		
BK 1.06			+		+					+						
BK 1.07		+	+				+		+							+
BK 1.08	+					+		+			+				+	
BK 2.01	+	+	+													
BK 2.02					+					+	+	+	+			
BK 2.03				+						+	+	+	+			
BK 2.04					+					+	+	+	+		+	
BK 2.05					+		+	+		+			+			
BK 2.06	+	+				+										
BK 2.07				+			+	+	+		+			+		
BK 2.08			+							+	+	+	+			+
BK 2.09	+			+	+			+						+	+	

IV. ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

Процедури та заходи забезпечення якості вищої освіти	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
1. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
2. Семестрове оцінювання здобувачів вищої освіти	Семестровий контроль
3. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Стажування, підвищення кваліфікації, семінари, семінари-практикуми, семінари-наради, семінари-тренінги, тренінги, вебінари, «круглі столи» тощо
4. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Матеріально-технічна база, кадрове забезпечення, навчально-методичне забезпечення
5. Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Визначені та легітимізовані у відповідних документах
6. Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти і кваліфікації	Розміщення на сайті кафедри, інституту й університету у відкритому доступі
7. Запобігання та виявлення академічного плагіату	Перевірка на плагіат результатів індивідуальної роботи за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті здійснюється на основі положень Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва:

- про організацію освітнього процесу;
- про оцінювання знань здобувачами вищої освіти;
- про вивчення навчальних дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти;
- про проведення практик здобувачів вищої освіти;
- про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників;
- про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії.